

PSYC2210 Hjemmeeksamen H21

NB! Dere får her 2 oppgaver (begge består av 2 deloppgaver). Dere skal kun besvare 1 av oppgavene, og begge deloppgaver må besvares.

Oppgave 1

Samtale med barn i tvetydig omsorgssituasjon

Anne, 6 år, bor med sin mamma Mona og stefar Ole i en tomannsbolig i en liten kommune, i nærheten av en lekeplass hvor mange barn pleier å leke sammen. Mona er sykepleier og Ole jobbet tidligere som radiograf, men er nå uføretrygdet etter en trafikkulykke for 3 år siden. Hver morgen går Anne og fire andre barn sammen til skolen sammen med en av foreldrene til barna i gå-gruppen. Ved et par anledninger da det var Ole som gikk med gå-gruppen, ble det mye bråk og skriking mellom Anne og stefar. Et par av barna fortalte sine foreldre om dette, som tok det opp med klasseforstanderen.

Bestevenninnen til Anne heter Stine. De er mye sammen på fritiden, men i det siste har ikke Stine ønsket å bli med hjem til Anne etter skolen. Hun har sagt til sine foreldre at det ikke er så koselig hos Anne, og at Ole ofte kjefter på dem for ingenting. Foreldrene til Stine formidlet dette til klasselæreren i en samtale noen dager etter at Stine hadde fortalt dette hjemme.

Etter høstferien begynte Anne å tisse på seg i friminuttene. I begynnelsen tenkte klasselæreren at det bare var små uhell, men da det gjentok seg over tid og Anne dessuten virket veldig urolig i timene, tok klasselæreren dette opp med Mona på telefon. Mona var nokså stresset og mente at dette var normalt og at det ville gå over. Hun ønsket ikke å gjøre noe spesielt for å finne ut hvorfor Anne tisset på seg og var urolig i timene. Utfra denne samtalen ble klasselæreren bekymret. I tillegg fikk klasselæreren høre fra AKS at Anne ofte ble hentet for seint, og at hun i det siste hadde søkt seg til de voksne i mye større grad enn hva hun gjort tidligere. AKS fortalte også at hun ikke ville leke med de andre barna. Dersom de spurte henne om det hadde skjedd noe, sa hun ingenting eller så løp hun vekk. Klasselærerens bekymring økte og hun drøftet derfor saken anonymt med teamet i kommunen.

Deloppgave a)

Beskriv hvordan du forstår barnets livssituasjon og utfordringer fra et utviklingspsykologisk perspektiv. Hvilke faktorer kan ligge bak Annes utvikling og tilstand? Du kan selv bestemme andre detaljer i kasus.

Deloppgave b)

Beskriv hvordan du ville nærme deg Anne for å få et bilde av hva som eventuelt var vanskelig for henne. Beskriv så hva du ville ta opp med henne, og hvordan du ville gjennomføre samtalen.

Oppgave 2

Spiseforstyrrelser

Vegard er 16 år gammel. Han har gjennom hele barne- og ungdomsskolen vært litt lubben, noe han har fått mange kommentarer på fra jevnaldrende. De har bl.a. kalt ham «Michelin-gubben» og «Tjukken». Han vil ikke kalle det mobbing, men sier at han har blitt påvirket av det og at han alltid har vært misfornøyd med kroppen sin. Han har følt seg stor og klumpete, og har kjent seg utenfor i aktiviteter både på skolen og på fritiden. De andre gutta har vært aktive og spilt fotball, noe han ikke har vært interessert i. I gymmen har han kjent lite mestring og at han er en som de andre ikke regner med. Han synes det er sårt og har alltid hatt et ønske om å bli inkludert og være en av gutta.

Vegard bor sammen to søstre (en eldre og en yngre) og foreldrene sine. Han beskriver familien sin som glad og sammensveiset. De liker å gjøre ting sammen, se på TV og spille spill, og Vegard trives med det. Han kjenner seg trygg hjemme, men vil helst ikke belaste foreldrene sine med det han strever med. Han har aldri fortalt dem om hvordan han har det eller om kommentarene han har fått. Pappa er litt overvektig, mens mamma og søstrene er normalvektige. Kropp, mat og vekt har aldri vært noe tema i familien. De spiser de fleste måltider sammen og har et avslappet forhold til det.

For et drøyt år siden bestemte Vegard seg for å slanke seg. Han begynte å spise mindre, droppe måltider, han gikk den lange veien til skolen istedenfor å ta bussen, og begynte å trene styrke hjemme på rommet. Han gikk ganske raskt ned i vekt og opplevde at han fikk mer oppmerksomhet både fra jentene og gutten i klassen. Han ble invitert med på ting og følte seg mye mer tilfreds. Det var imidlertid vanskelig å spise så lite, og han mistet ofte kontrollen og spiste mer enn han hadde planlagt på kveldene. Han la på seg raskt igjen hvis han droppet dietten eller treningen. Dette gjorde ham livredd. Det siste halve året har Vegard kastet opp flere måltider i uka. Han prøver å holde masken og være glad utad, men kjenner mer og mer på tomhet og meningsløshet.

Deloppgave a)

Hva er de tre diagnostiske hovedtypene av spiseforstyrrelser? Beskriver forskjeller og likheter. Hva er mulige årsaksfaktorer til utvikling av spiseforstyrrelser?

Deloppgave b)

Hvordan forstår du Vegards problemer? Gjør rede for og drøft hva som kan være potensielle sårbarhets-, utløsende-, opprettholdende- og beskyttende faktorer i Vegards historie. Du kan selv bestemme andre detaljer i kasus.